

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سلسله خانوادہ مسلمان ۲۲

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين، والعاقبة للمتقين،
ولا عدوان الا على الظالمين، والصلاه والسلام
على محمد الذي ارسله ربه رحمه للعالمين و
على آله و صحبه اجمعين.

در مورد زینت و آرایش اصل بر مباح بودن آن است. و
آرایش زن برای شوهر و شوهر برای همسر خود مستحب
است. اما آرایش زن برای مردان بیگانه حرام، نامشروع و
زمینه ساز فساد و بی بندوباری است و زینت و آرایش از
طریق وسایل مختلفی مانند: لباس، زینت آلات، پاکیزگی،
بوی مطبوع، آرایش مو و چهره انجام می گیرد.

در ارتباط با لباس و آراستگی اموری مستحب و بری مباح
و برخی هم حرام می باشند. آراستگی و وسایل زینتی همه
آن حالتی و چیزهایی است که سبب زیبایی و برازندگی
می شوند و شامل زیبایی های خدادادی و لباس ها و
آراستگی های مربوط به زیورآلات و ... می شود. این امور
زمانی مشروع هستند که زمینه فتنه و فساد را فراهم
نمایند و سبب دل شکستگی و چشم و هم چشمی نگردد
و با بدنیتی و خودنمایی و تکبر همراه نباشد. زمخشری در
تفسیر «الکشاف» می گوید: زینت به چیزهایی مانند:
زیورآلات یا مواد آرایشی مثل حنا و سرمه گفته می شود

که معمولاً زنان خود را با آنها آرایش می نمایند. و هر کدام
از آنها مانند: انگشتر یا سرمه کشیدن چشم ظاهر باشد،
نمایان بودن آن مانعی ندارد. اما نمایاندن زیورآلاتی مانند:
دست بند، گردنبند و گوشواره که معمولاً زیر پوشش و
روسی قرار دارند، به بیگانگان حرام است و تنها نمایاندن
آنها به محارمی مانند: شوهر و فرزندان و بقیه اقوام محرم
جایز است.

شوکانی می گوید: اصل قضیه این است که: پوشانیدن
زینت و آراستگی که معمولاً هنگام خرید، فروش و
حضور در دادگاه برای شهادت، نشان دادن آنها ضروری
است مانعی ندارد و این امور از اصل عمومیت نهی از
ابدای آنها مستثنی است. و این زمانی است که نصی در
مورد جواز آنها وجود نداشته باشد که دارد و بر این
اساس منظور از زینت یکی از امور سه گانه زیر است:

- ۱ - استعمال مواد آرایشی و سرمه برای زیبایی چهره.
- ۲ - به کار بردن زینت آلاتی مانند: انگشتر، دست بند،
گردنبند، گوشواره و ...
- ۳ - لباس ها و پوشش هایی که همه بدن - به جز
دست و صورت - را بپوشانند.

اسلام مردان و زنان را به آراستگی، زیبایی، پاکیزگی و حفظ پوشش اسلامی و حجاب فرا می خواند. خداوند متعال فرموده اند: ﴿قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةٌ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۚ كَذَلِكَ نَفْصِلُ الْأَيَّاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾﴾ (الاعراف / ۳۲)

«ای پیامبر! بگو: زینت‌هایی را که خدا برای بندگانش پدید آورده و نیز روزی‌های پاکیزه را چه کسی حرام گردانیده؟ بگو: این (نعمت‌ها) در زندگی دنیا برای کسانی است که ایمان آورده‌اند و در روز قیامت خاص آنان می‌باشد. این گونه آیات خود را برای گروهی که می‌دانند به روشنی بیان می‌کنیم».

رسول خدا صلی الله علیه وسلم فرموده‌اند: «خداوند (سرچشمه) زیبایی است و زیبایی را دوست می‌دارد». (مسلم و احمد و ترمذی).

آئین اسلام مسلمانان را به همه مسائلی که نظافت و زیبایی را به دنبال دارد از جمله وضو و غسل دستور داده و به انجام ده موضوع که جزو ویژگی‌های فطرت بشری می‌باشند سفارش نموده است. از عایشه رضی الله عنها

روایت شده: که رسول خدا صلی الله علیه وسلم فرموده است: «ده چیز جزو خصلت‌ها و ویژگی‌های فطری است: کوتاه کردن موی سیبل، گذاشتن ریش، مسواک کردن، زدن آب به داخل بینی، گرفتن ناخن، شستن دستان (قبل و بعد از غذا) کندن موی بغل، کوتاه کردن موی جلو و طهارت (پس از قضای حاجت) و گردانیدن آب در دهان و ختنه کردن». (احمد و مسلم و نسایی).

امام احمد و النسایی و امام بخاری در ارتباط با این حدیث می‌گویند: رسول خدا صلی الله علیه وسلم جداگانه مسلمانان را به ضرورت مسواک کردن ترغیب می‌فرمود و می‌گفت: «مسواک کردن سبب پاکیزگی دهان و رضایت خداوند می‌شود».

هم‌چنین اسلام زنان اهل ایمان را به دوری از عریان نمودن جسم و ظاهر شدن در جلو چشم بیگانگان دعوت می‌کند و خطاب به همسران رسول خدا صلی الله علیه وسلم می‌فرماید: ﴿فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى﴾ (الاحزاب / ۳۳)

«در خانه‌های خویش مستقر شوید و هم‌چون (زنان) زمان جاهلیت اول، خود را به دیگران ننمایانید».

و به صراحت به آنان و زنان و دختران مسلمان دستور فرموده که در حضور مردان بیگانه حجاب، حرمت و متانت خود را حفظ نمایند و می‌فرمایند:

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ﴾ (الاحزاب / ۵۹)

«ای پیامبر به زنان و دخترانت و زنان و دختران مؤمنان بگو: پوشش‌های خود را بر خود فروتر بگیرند».

«جلباب» پارچه‌ای بوده که سر و گردن و سینه زنان را می‌پوشانیده است. نیشابوری در تفسیر آن آیه می‌گوید: «در آغاز ظهور اسلام زنان براساس عادت عصری جاهلی محجبه نبودند و با لباس و پوشش عادی به میان مردان می‌آمدند. و پس از آن بود که به آنان دستور داده شد، سر و گردن خود را بپوشانند».

هم‌چنین خداوند متعال به خاطر آن‌که لباس را برای محافظت از بدن در مقابل گرما، سرما و برای ستر عورت در اختیار انسان قرار داده، بر او منت نهاده و می‌فرماید: ﴿يَبْنَیْ ءَادَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُورِي سَوَاءَ تَكُمُ وَرِيشًا ۖ وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ﴾ (الاعراف / ۲۶)

«ای فرزندان آدم به حقیقت ما برای شما لباس را فرو فرستادیم که عورت‌های شما را می‌پوشانده و برای شما زینتی به شمار می‌رود، ولی بهترین جامه، (لباس) تقواست».

انواع زینت و آراستگی

اسلام موارد بسیاری از امور مربوط به زندگی را روا گردانیده و مسلمانان را از انجام دادن امور حرام بی نیاز نموده است و مواردی را که از نظر شریعت اسلام حلال و روا هستند عبارتند از:

۱ - لباس: لباس زیبا و آراسته نو و یا کهنه به شرطی که تمیز باشد و چندان جلب توجه ننماید - منظور لباس مربوط به زنان - یکی از مظاهر زیبایی مطلوب و مورد پسند شریعت اسلام است.

۲ - گل و درخت: آراستن و زیبایی بخشیدن به محیط کار و منزل به وسیله گل و گیاه طبیعی و مصنوعی کاری مطلوب است و مورد تأیید اسلام می باشد.

۳ - استفاده از تابلوهای مناظر طبیعی و یا نقاشی در، دیوار و دکوراسیون زیبای منزل کاری مشروع می باشد. اما استفاده از مجسمه انسان و جانداران در منزل و محل کار نامشروع است.

۴ - زیبایی و آراستگی سر و صورت و تفنن در آن برای مرد و زن با مراعات موازین شرعی مانعی ندارد.

۵ - گذاشتن ریش و کوتاه کردن سبیل. اما رنگ کردن مو با رنگ مشکی از نظر برخی از علما صحیح نیست، به ویژه اگر قصد فریب کاری برای جوان نشان دادن خود و ازدواج با زنان و دختران جوان را داشته باشد.

۶ - استفاده از تابلوهای مناظر طبیعی که با دوربین عکاسی یا کنده کاری انجام گرفته باشد، مانعی ندارد.

۷ - استفاده از انواع قالی و موکت با هر نوع رنگ و طرحی که باشد، بلامانع است.

۸ - پرورش گل و گیاه در حیاط و داخل منزل، زیبایی و شادابی خاصی را به منزل می بخشد.

۹ - در صورت امکان وجود حوض و استخر در حیاط و داخل منزل با مراعات موازین شرعی برای شنا بلامانع است.

وصلی الله وسلم علی نبینا محمد وعلی آله
وصحبه أجمعین.
وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین.